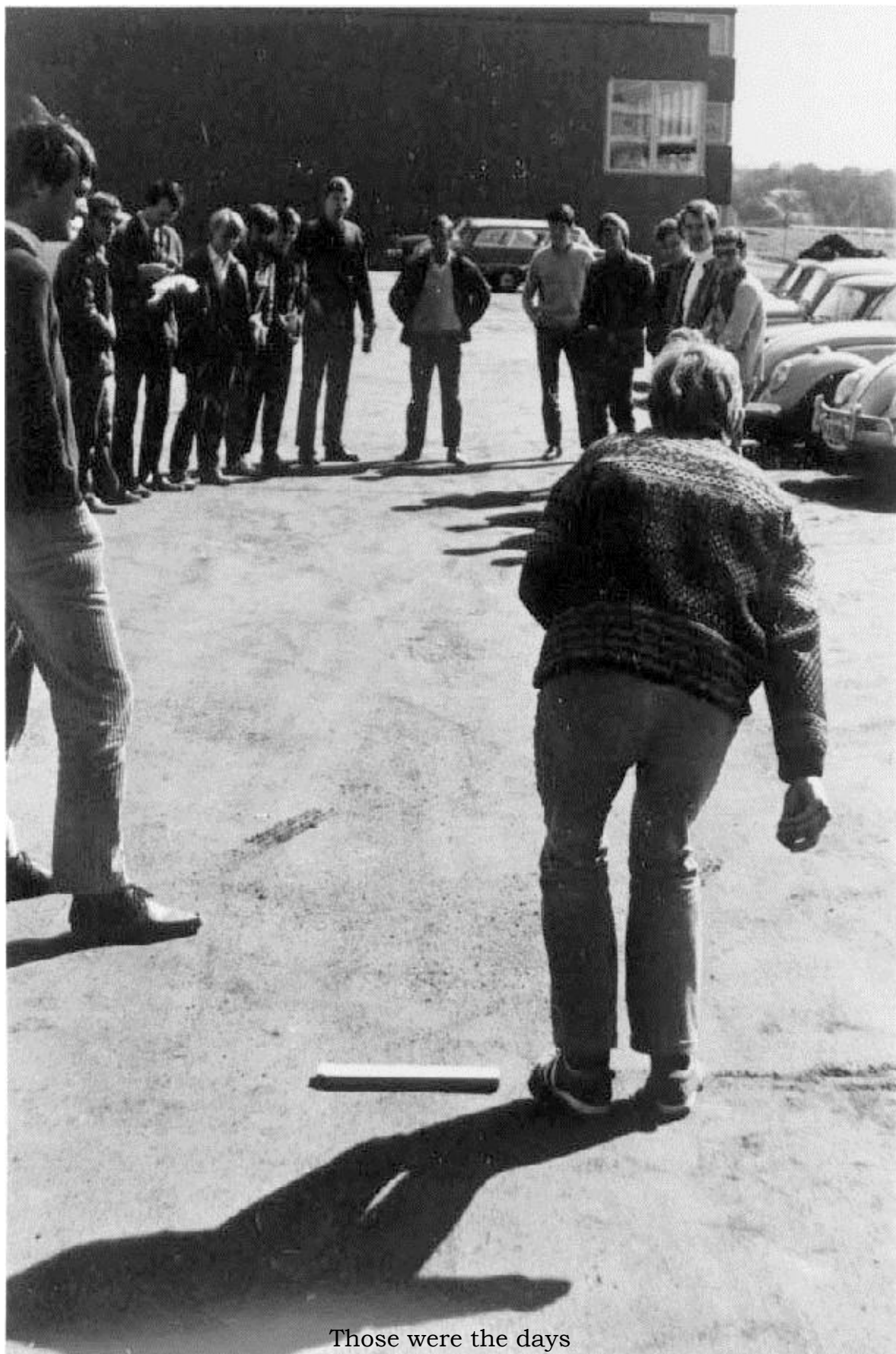

▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼ ▲POKRYF AVDELING ▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲
XX

Those were the days

Soleis kvad Kjetill Tvertimot 13.09.99:

1. Om Tryggvass og hans ætt

er det sagt mangt, men mindre sætande. Seida då Alzheimer si skodde yvir dette emnet. Lite lønleg kan det soleis synest røkje nærare etter; graa sig lagnadsdisen inn over tun. Snudde óg difor denne Tryggvass namnet etter veret, til å breide yvir alders dim og dulde. So teier saga.

2. Olav blir boren i løynd på Lerpe.

Omlag so segjer Snorre: Aastrid heitte nok gjerne den kona som Tryggvass den Kanskje Olavsson hadde vori havt seg med; ho var liksom dotter hans Ganddalv Toskaskalle, som budde på Lerpe og var ein mektug mann. Men då Tryggvass var fallin, flydde Aastrid undan og reiste løyndeg. Fosterfar hennar, som heitte Tore B. Luseskjegg (?!), fylgde ho og skildest aldri frå ho; og andre menn, som ho kunde lita på, for og hørde etter, um de spurdest noko til unvenine hennar og kor dei var. Aastrid gjekk med barn etter apekongen Tryggvass; ho let flytja seg ut i eit vatn og løynde seg der på ein holme. Der fødde ho eit barn, og de var ein gut, og då dei auste vatn på han, vart han kalla Olav etter kanskje-farfar sin. Der løynde ho seg um sumaren. Etter dette var Olav lite vand og vel van med vatn, som vi seinare i saga skal få sanne. Men då nætane vart myrke og dagen tok til å kortast, og de vart kaldt i vere, so gav Aastrid og dei seg på vegen og var ikkje meir nedi bygdine enn når dei gøymde seg der om nætane, og gav seg ikkje i lag med nokon. Ein dag ut på kvelden kom dei fram til Lerpe. Dei for løyndeg. Aastrid sende bod til garden, til å segja de åt Ganddalv Gamle, far sin liksom, og han let fylgja deim til ei utbygning og let setja på borde åt deim av den beste maten. Men då Aastrid hadde vori der ei liti stund, for fylgje hennar burt, og ho vart etter med son sin, Olav, som brått var 6 vetrar gamal, og var der um vetteren.

Men Tore Ulcus Bye ville sidan ikkje kjennast ved denne rispa, og til jarteikn svor han og skreiv ut resept på det.

Mælte sidan då hin Leiv-Rune-Ristar Forsth:

3. Om Gandalv / Til Olavssogi:

Efter Halvdan Svartes død søgte vestfoldkongernes gamle fiender at benytte sig af Haralds ungdom for at vinde sin tabte magt tilbage. Kong Gandalv i Ranrike begynte krig og gjorde et mislykket tog over Foldenfjorden. Enkelthederne i fortællingerne om disse kampe, som synes at have strakt sig gjennom flere aar, er lidet sikre.

Det ser ud, som om Gandalv tilslut blev dræbt, og Harald tilegnede sig Vingulmark og landet lige til Glommen eller kanskje helt syd til Gauteelven.

Efter sine kampe med kong Gandalv i Alvheim var Harald Haarfagre blevet nabo til sveakongen. Eirik Emundsson raadede på den tid i Sverige.

Så sier saga.

Soleis kvad Tore Troll 25.11.1999:

4. Olavsgutane lærer seg bruken av russiske adjektiv.

Det var medan olavsgutane var i austerveg i den staden som heiter MOCBA som ligg ved elva med same namn. Fire av de ville sjå seg i kring og dei gjekk ut i lag. Det var Torgeir Håløyg, Tore Troll og to til, om eg minnest rett. Ute i staden møtte dei ein morian* som hadde kome til MOCBA for å få bokleg lærdom. Denne morianen hadde frendar i vestlege land som han ynskte å vitja. Men til det trengde han penningar av det slaget som vart nytta der. Slike penningar var mest umogeleg å få tak i i MOCBA for slike som han. Difor ville han byte til seg slike frå olavsgutane.

Olavsgutane tykte vel om morianen, og dei gjekk med han til ei skjenkjestove i eit gjestehus av det slaget som vart kalla stalinblautkake etter ein stor byggmeister som no var daud. Der beinka dei seg kring eit bord og byrja røde om saka. Då syntte det seg at morianen hadde ein underleg sott. Kar gong det var ein

▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼ ▲POKRYF AVDELING ▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲
XX

skutilsvein i nærleiken byrja han stotra og stamma så det var mest umogeleg å skjøna kva han meinte, men elles snakka han vestmål så godt som nokon som var oppfødd med målet.

Det hender ofte at når ein sit slik og røder, så vert ein tørr i halsen og målet vert hest. I Russland har dei ei drikke som dei kallar VOÏKA. På deira mål tyder dette "lite vatn". Olavsgutane og morianen fekk difor kalla til seg ein skutilsvein og tinga fem "små vatn". Det er ikkje til å undrast over at olavsgutane vart storøygde da skutilsveinen etter ei dryg stund kom attende med eit brett med fem små drikkekar, fem store drikkekar, eit storflaske med VOÏKA og fem flasker med ПНБО, som dei kallar mjøden sin på dei kantane. Det vart då klart for gutane at slike ord som stor og liten vart nytta på eit heilt anna vis i Russland enn der dei kom frå. Dei skjøna no og mange av dei utsegnene som ein kunne lesa i den tienda som vart kalla Sovjetnytt. Utsegner som før hadde sett ut til å vera heilt utan mening vart no klåre som dagen. Slik fikk morianen vestlege penningar og olavsgutane fikk austleg lærdom.

*Ordet er no ute or sivilisert norsk. Svänsk Wikipedia seier: Morian (av latin maurus, afrikansk, morisk) är ett äldre ord för svarthyad afrikan eller neger, samt andra mörkhyade personer. Uttrycket är känt i svenskan sedan 1500-talet. På vikinga- och medeltiden användes uttrycket "blåman", morian eller mor. Ordet används idag bara i konst- eller kulturhistoriska sammanhang eftersom det kan uppfattas som stötande – (red. komm.).

Soleis mælte Peter Uljod 15.09.2000:

5. Noe forbedret skaldesoge, til:

Jeg proever meg paa en skaldehistorie:

Saa var det en dag Peter den store Ulyd satt under en av de fagre eikene i Vinland. Han var trett og ulysten av all ulyden og laa mye i dvale. Da kom Olav til ham i en droem og kvad: Naa har du drevet for lenge med ulyd. John Slegga ga avkall paa skaldekallet for 7 aar siden, og stillingen som Skaldebass er aapen. Vil du ikke heller vaere den store Lyd enn den store Ulyd? Og det til min aere?

▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼ ▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲
XX

Peter lot seg ikke be to ganger, men lot lyde "Eg rodde meg ut paa Seiagrunnen" saa det gjallet i eikene. Olav mente denne sangen var i hans aand, og siden for Peter mye rundt i Vinland og sang til aere for Olav og for hans beundrere, for eksempel Puccini og Verdi, gamle kjente av Graathun-familien fra deres ferder i soenderled. Fra 1997 ble Peter invitert til aa synge i Europa igjen, spesielt kvadene til Den Stor Urlyd Wagner. Sagaen sier at Wagner i sommeren 1839 var utsatt for en storm i Skagerak og maatt soeke noedhavn paa Norskekysten. Her ble han godt mottatt av Gandalf den enda eldre (eller var det Olav?), den gang bosatt i Sandviken ved Tvedestrand, og ga Gandalf stor aere ved aa portrettere ham som den norske kapteinen i Den Flyvende Hollender. Derfor var Olav spesielt glad for at hans personlige skald ogsaa skulle hylde gamle familievenner paa denne maaten. Olavs aere kvedes naa regelmessig i Tyskland, i Berlin, Frankfurt, samt Goeteborg og andre av verdens byer. Olav sies aa komme paa regelmessige besok og er meget vel noeyd med tilstanden.

Du faar flikke og forbedre, men det er kanskje skjelettet av et vers til Soga?

Peter

Soleis kvad Tore Troll 12.12.2001:

6. Da Olavsgutane lærte seg russisk rommål.

Vi var fire Olavsgutar i den store staden Mocba, som ligg ved elva med same namn. Det var Svinning frå Hålogaland og eg og to andre, om eg ikkje minnest feil. På ferd ute i staden møtte vi ein morian som hadde kome hit for å skaffe seg bokleg lærdom. Denne morianen hadde frendar i vest som han ville vitja. Derfor måtte han få tak i penningar av vestleg slag. Slike penningar var særst vanskelege å få tak i for slike som han. Difor slo han lag med oss, avdi han vel tenkte at det ville verte høve til bytehandel.

Vi gjekk til eit gjestehus for å tala om dette. Der beinka vi oss rundt eit bord og rødde både om dette og hint. Morianen hadde ein underleg sott som gjorde at når det kom ein skutilsvein i nærleiken av bordet, byrja han og stotra og stamma så det mest

▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼ ▲POKRYF AVDELING ▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲ XX

var umogeleg å skjøna kva han sa. Men det meste av tida tala han vestmål som det var morsmålet hans.

Etter ein tid fekk vi ein av skutilsveinane i tale, og vi tinga fem ÅÏÄËÁ. Dette tyder «lite vatn» seier dei som kan det målet dei talar i Russland. Gutane og morianen ville difor ha fem «små vatn». Då skutilsveinen kom attende hadde han med seg ei flaske med BODKA, fem små glas, fem store glas og fem flasker ÆÈÁÏ som russarane kallar mjøden sin. Her kan ein minnes versa til skalden Rudolf son til Nils: «Vi var vel en sju åtte flasker og jeg og'n Vilhelm Tell», men det er ei heilt anna soge. Gutane vart storøygde og undrande då dei såg korleis russarane handsama rommål. Men nokre av de meinte det kunne forklara mykje av det ein las i den tidenda som heitte Sovjetnytt, når ein berre forsto at nemningar som stor og liten kunne tyde heilt andre ting enn dei gjorde på norrønt mål.

Vyrdsamt Tore Troll

Kjetil Referent kvad så 13.11.2001:

7. Olavs lutefisraften

Olavs årlige lutefisraften gikk av stabelen torsdag 8. nov. i tradisjonelt vellykkede former:

Systematematiker Arvid Næss tok denne gang sitt ansvar som innkaller i god tid, uten utenlandsopphold eller andre sylytne unnskyldninger. Responseren ble både mangslungen og overveldende: Den kjente og populære Ari-Behn-klasse (=1 tynt bok) -forfatteren Erik Dahl var naturlig nok trippel-boket allerede og kunne dessverre ikke komme. Men sendte derimot sterke signaler om at flere anmeldelser av hans ISBN 82-995981-0-9 var ønskelig, se derfor separat (be)undrende? omtale og forslag til konkurransen? Faststofflege Tore Bye fikk i år et anfall av taushetsplikt og svarte ikke. Ryktet vil likevel ha det til at han nå er lei av å strukturuføretidspensjonere NSB-ere, det er knapt noen igjen, og heller vil rasere NTNU i stedet. Arne T. Venstad sjokkerte derimot alle ved å komme ut av skapet og stå fram som lutefisk-elsker, dvs. såkalt lutefil, se separat debatt. Han kunne

▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼ ▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲
XX

En åpenbar konklusjon må bli at de kvalitetsfikserte lutofile utgjør en relativt insignifikant minoritet, kvantitativt sett. Se også ovenfor og nedenfor.

Så ble det øl og akke, med påfyll, og lutefisk og påmat, med påfyll, og meget hyggelig, men mer og mer diffust ut over kvelden. Referenten minnes likevel vagt noen uhyre interessante smakskombinasjoner med bacon og sirup og tørrsennep og brunostskav over ertestuingen, dog ikke hvor fisken da hadde gjemt seg.

Men alle var enige om at den i år var meget god, se separat debatt. Som kvalitetssikring av det eminentsensoriske smakspanelet ble det selvsagt også tatt representative prøver for mer objektive analyser. Tekstur er åpenbart en kritisk faktor for denne type føde, og da duger det ikke med Youngs modulus alene. En ekte fysiker krever selvsagt at de viskoelastiske egenskapene kartlegges ved full frekvensanalyse av både G' og G'' ! Data for årets lutfisk testet på StressTech Rheometer (Rheologica, Lund, Sweden) er vist i Figur 1. Hvilket klart viser at årets lutefisk var meget spenstig, ja rent ut sagt eminent, fasevinkelmessig sett! Det kan likevel være verd å merke seg at enkelte prøver viste en noe betenkelig økning i det lave frekvensområdet, rundt 0,02 Hz. Man bør altså ikke tygge for langsomt. Merk deg det, Arne T.!

Samtalen gikk for øvrig imens meget lystig og ukritisk, om det meste. Ikke minst om fenomenet operatur, som til våren vil få rekordoppslutning! Dessuten om hårvekst på ulike deler av hodet. Familie- og arbeids-liv ble også behandlet, der de fleste var henholdsvis for og mot. Osv.

Så plutselig var restauranten tom og de vasket rundt beina våre. Da tusla vi hjem, fulle av R&B-stemning m.m. Og Olavs Ånd hvilte over Nidelven stille i Trondheimsnatten. Med full enighet om å møtes neste år.

PS Vi trenger da ikke alltid dra til Tyskland for å treffes? Herved erklæres Olavs årlige lutefisk atter også vid åpen for alle eksterne R&B-ere, ikke minst alle dere der nede i provinsen. Ta en Trondheimstur neste år!

Ville då Vyrde Editor Eirik Blandevatn blande seg i saga:

7. Med Olav i MarcO Polos fotefar:

Stor takk til Aetat.

Sjelden har vel verda sett vossingar i bunad på Den Himmelske Freds Plass. Forfattaren til venstre.

Det har lenge vore kjent at Marc O-vektor Polo i si tid var på ei lengre ferd til Kina. Det som kanskje ikkje er så kjent, er at O-vektor-lav Graathun truleg må vere ein ættling av denne om mogeleg endå meir vidkjente ferdakaren. Det kan ikkje vere tilfeldig at begge har O-vektoren i namnet sitt. Ferdaminnet som føl no, er til ære for desse to.

Det var i slutten av juni -99 at ein kinesisk fotograf av det profesjonelle slaget som brukar minst ein halv time på å ta eit bilete vitja Bergen. På grunn av at eg har kone frå Hong Kong, fall det på meg å køyre han rundt ein dag for å finne vene stader å ta bilete. Han tykte godt om dette, og sjølv om eg sa at det ikkje var meg å takke at vi hadde så fin natur her på Vestlandet, spurde han meg om eg kunne ta på meg å finne ei gruppe på ti personar

▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼ ▲POKRYF AVDELING ▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲
XX

som kunne dra til Beijing i byrjinga av september. Vi skulle representere Noreg i ein internasjonal festival med song og spel og dans i gater og på scene. Fly, mat, guiding og opphald i ei veke skulle koste kvar av oss omlag 3000 kroner.

Song, spel og dans har aldri vore mi sterke side, fellesferien stod for døra så det var vanskjeleg å finne folk, det var sikkert mange andre som hadde betre kjennskap til Kina enn meg. Skulle eg gjere dette, måtte eg ha andre grunnar. Her var det at Olav kom inn. Pytt, Pytt, sa Olav. Tek du deg av dette til mi ære, så kan andre dra på operaseminar til Augsburg.

Dette med ære var vel tvilsamt, men eg tenkte at eg fekk no prøve. Vi Vossingar må halde saman, så eg fekk nokre folkedansarar frå Voss pluss ein fotograf til å vere med.

Fyrste dagen, skulle vi trene til det store opptoget i hovudgata neste dag. Vi var på ein idrettsplass i den varme kvelden midt mellom deltakarane frå alle dei andre landa som var med og øvde på kvar sine ting. Det var ei utruleg oppleving - det var som å vere midt i verda på eit vis.

Ei lita gruppe vekte stor åtgaum hjå fotografar som var der, og det var dei frå Hawaii. Det var tre damer og tre mannfolk som dreiv hula-oppvising. Dei var absolutt vene å sjå til, og Gutane Frå Voss vart også svært oppglødde. Diverre hadde dei nok med seg sjølve. Den eine hadde nok vore Miss Hawaii, for ho hadde eit band over skuldera noko seinare der dette stod skrive.

Dagen med prosesjonen var varm, og ikkje godt eigna for bunader. Sjølvaste hovudgata i Beijing var avsperra i eit par kilometer, og tett med folk langsetter heile vegen. Medan vi venta, viste det seg at nokre haremsdamer like ved var kinesiske, og var lette å bedde med på Snuspolka, Reinlender og anna som berre nordmenn er tenkte å meistre. Ein instruktør mellom oss sa at han aldri hadde sett nokon som tok det så lett før. Dette gjorde at den mest hugnadsame tida den dagen var tida før prosesjonen starta.

Mykje oppvisingar og synsjåing fylgde, men til stor uglede for vossagutane var tausene frå Hawaii framleis mykje verre å koma i

▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼ ▲POKRYF AVDELING ▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲
XX

tale med enn dei andre.Vi kom også i avisa, der ein kan sjå eit par i vossabunad midt mellom mange teikn som ikkje er lette å forstå.

Vi i Europa har ikkje mykje å vere stolte av i historia mot Kina. I 1839 - 42 kom Opiumskrigen. Engelskmennene brukte for mykje sølv på å kjøpe silke, te og anna fint frå kinesarane, og ville tvinge dei til å ta opium som betaling i staden. Det kunne dei plukke opp på turen frå England og ned. Keisaren forbaud dei utanlandske kjøpmennene å innføre opium frå India. Eit parti opium vart brent på havna i Guangzhou, noko som førte til krig med Storbritannia. Resultatet er at Kina blir tvungen til å avstå Hongkong til Storbritannia og åpne fem havner for britisk handel. Seinere får også andre land liknande avtalar.

I 1856—61 var dei i Krig med Frankrike og Storbritannia (Den Franko-Anglikanske Invasjonen som kinesarane kallar det). Beijing og Guangzhou blei tekne, og mykje av dei gamle kunstverka vart brende ned eller stolne.

I 1900 kom så Bokseropprøret, ei folkereising mot "dei framande djevlane", som enda med ydmykande betingelsar for Kina, som måtte betale europearne ei veldig skadebot.

Det føltest så ille å sjå kva "vi" hadde gjort. I sentrum av byen var det mellom anna to store tårn - eit med klokker og eit med trommer. Det eine vart brukt for å signalisere start på arbeidet, det andre slutt på arbeidsdagen. Trommene var så store at du kunne stått inne i dei. Dei var då sjølv sagt øydelagde av Frans/Engelskmennene. Kinesarane har trottugt bygd opp att det meste av det som vart øydelag, men den eine tromma stod der slik den var. Då utbraut den eine i føljet vårt: "Vi i Norge var ikkje med på det".

Eg har lurt på korleis folk på den tida tenkte på det. Då er det svært interessant å lese kva bestefar til Erik Dahl skreiv om Bokseropprøret.

Beijing er ein utruleg stor by og Kina eit stort land. Å køyre frå ein plass til ein annan tok vanlegvis frå ein halv til ein time. Ei serveringsjente som gjerne ville øve seg på engelsk, sa ho kom frå ein liten plass litt nord-vest for byen. Vi spurde kor mange som

▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼ ▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲
XX

budde der, og ho sa rundt ein million. Når vi sa at vi kom frå den nest største byen i Noreg (close enough), som hadde 250 000 menneske, fekk ho først store augo, og så lo ho.

Eg og fotografen vart invitert til middag av formannen for ei fotograf-forening. Ho fortalde mellom anna at det var 250 tilsette på kontoret. Vi lurte då på kor mange medlemmer dei hadde. Dette visste ho ikkje, men dei hadde rundt 2000 regionale foreningar, som igjen hadde sine underforeningar.

Vi var sjølvsagt ein tur på Den Store Muren. Med litt hovudrekning kom eg til at dersom eit vanleg jetfly skulle fly så langt som muren er lang, vil det ta rundt 7 timar. Det er ikkje hastverksarbeid det har gjort heller. Hawaiitausene var med der også. Dei hadde meir klede på seg denne gongen, som sømeleg var. Her vart det klart for vossagutane at dei ikkje var særleg lettføtte oppetter treppene. "Fine å sjao te, men lite brukande i smalasankingje" vart domen, mest som reven sa om kirsebæra.

Siste dagen skulle det vere bankett for alle deltakarane, med talar og oppvisingar som det høver seg med så mykje fint folk til stades. Det skulle også vere ein som takka på vegne av deltakarane, og då spurde dei meg om eg kunne gjere dette. Her var det eg hugsa kva Olav hadde sagt: Pytt Pytt. Ein slik tale burde vere enkel å skrive. Dessutan vitna det om djup menneskekunnskap at dei skulle velgje meg, og med slike dyktige folk i landet, er det all grunn til å tru på ei lysande framtid for Kina.

Talen måtte skrivast med ein gong, slik at dei skulle få tid til å omsetje han (og godkjenne han), så det gjorde eg på bussen heim til hotelletom kvelden.

Neste dag var dagen med banketten. Vi var og såg Sommarpalasset. På vegen attende til hotellet for å kle oss om måtte vi hente ein gensar nokon hadde gløymt att på teateret vi hadde opptrådd dagen før. Med klokke og vanleg folkevet viste det seg ganske raskt at vi ville ikkje rekkje å kome fram til hotellet og så til staden for banketten på dei to timane som var igjen. Vi var alle i shorts og t-skjorter, og eg skulle halde tale etter borgarmeisteren i Beijing. Han var nok komen tidsnok, og han var

▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼ ▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲▼▲
XX

nok ikkje kledd i shorts og t-skjorte. Vi måtte berre prøve å finne ein stad vi kjunne kjøpe klær.

Kinesarar er gjerne mindre enn oss, og klesbutikkar kryr det ikkje av alle stader. Etter nokre freistnader fann vi ein stad. Butikksenter i Kina liknar mest på basarar med kartongar og saker som heng oppetter veggene og i vindaugo. Vi fann alle noko, eg hadde heldigvis pengar å låne vekk, så vi kom oss alle til banketten i tide og sømeleg kledd.

Som nemnt, vart Olav Graathun oppglødd av at eg skulle halde tale. I songen dei hadde laga til festivalen ønskte Kina verda velkomen. Olav og eg fekk då sagt at vi var så gamle at vi hugsa då Kina stengte seg ute frå verda, og på vegne av resten av verda ønskte vi Kina velkomen!

Tenkje seg det! Ikkje ein gong den amerikanske presidenten kan uttale seg på vegne av andre enn sitt eige land! Well Done Olav!

Vi nordmenn hadde eit bord vi skulle sitje på, men det viste seg at eg var æresgjest sidan eg hadde halde tale, så eg måtte sitje på VIP-bord, må vite. Der sat eg aller nærast scenen, og såg rett inn i kvitaugo på dei som opptrådde. Ei svært berømt (sa dei) og pen jente frå Tibet song og dansa. Eg var litt skuffa over at ho ikkje vørde meg - ho ikkje så mykje som gløtta på meg ein gong. Men brått tok ho handa mi og drog meg opp på scenen, der eg måtte stå og svinge beina i takt med henne. Det føltest mest som ein norsk kalv saman med ei orientalsk svane.

Etter at det offisielle programmet var ferdig, tok alle tak i hendene på kvarandre og dansa som ein stor slange gjennom rommet. Då skjedde det store: den eine Hawaii-jenta tok meg i handa og trekte meg opp av stolen for å danse med.

Det er godt å ha Olav i ryggen!